

MALA ISTORIJA
OTKRIĆA

Zamisli

život bez

struje!

Napisao
Ijan Grejem

Ilustrovao
Rori Voker

Kreativni centar

Autor:

Ijan Grejem studirao je primenjenu fiziku na *Gradskom univerzitetu* u Londonu. Zatim je završio postdiplomske studije na žurnalistici i specijalizovao se za nauku i tehnologiju. Otkako je postao slobodni autor i novinar, napisao je iz tih oblasti više od sto knjiga za decu.

Ilustrator:

Rori Voker je umetnik i ilustrator iz najdubljeg, najtamnijeg predela Snoudonije u Velsu. Zaslužan je za umetničku stranu nekoliko stotina knjiga i pri stvaranju svojih likova s velikim uživanjem koristi tradicionalno pero i bočicu mastila.

Tvorac serije:

Dejvid Salariaja rođen je u Dandiju, u Škotskoj. Ilustrovao je mnoštvo knjiga i zamislio i uredio mnoge nove biblioteke za izdavačke kuće u Britaniji i inostranstvu. Osnovao je *Salariaja buk kompani* 1989. godine. Živi u Brajtonu sa suprugom, ilustratorkom Širli Vilis, i njihovim sinom Džonatanom.

Izdavač za Srbiju
KREATIVNI CENTAR
Gradištanska 8, Beograd
Tel.: (011) 38 20 464, 38 20 483, 24 40 659
www.kreativnicentar.rs

Sa engleskog prevela Ivana Filipović

Lektor Violeta Babić

Naslov originala
YOU WOULDN'T WANT TO
LIVE WITHOUT ELECTRICITY!
Napisao Ijan Grejem (Ian Graham)
Ilustrovao Rori Voker (Rory Walker)
Idejni tvorac Dejvid Salariaja (David Salariaja)
Ilustracija Nikole Tesle (str. 35) Milan Pavlović
Urednici Stiven Hejns (Stephen Haynes), Karolin Kolman
(Caroline Coleman)
Pomoćnik urednika Mark Vilijams (Mark Williams)
First published in Great Britain by Book House,
an imprint of the Salariaja Book Co.
You Wouldn't Want to Live Without Electricity!
© The Salariaja Book Company Ltd 2015
© Kreativni centar 2015, za izdanje na srpskom jeziku

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove publikacije ne sme se reprodukovati, pohranjivati u datoteci, prenositi elektronskim ili mehaničkim putem, fotokopirati, snimati bez prethodnog pismenog odobrenja vlasnika autorskih prava.

ISBN 978-86-529-0199-9

Štampa: Publikum

Tiraž: 2 000

CIP - Каталогизacija u publikaciji
Народна библиотека Србије, Београд

537.3(02.053.2)
621.31(02.053.2)

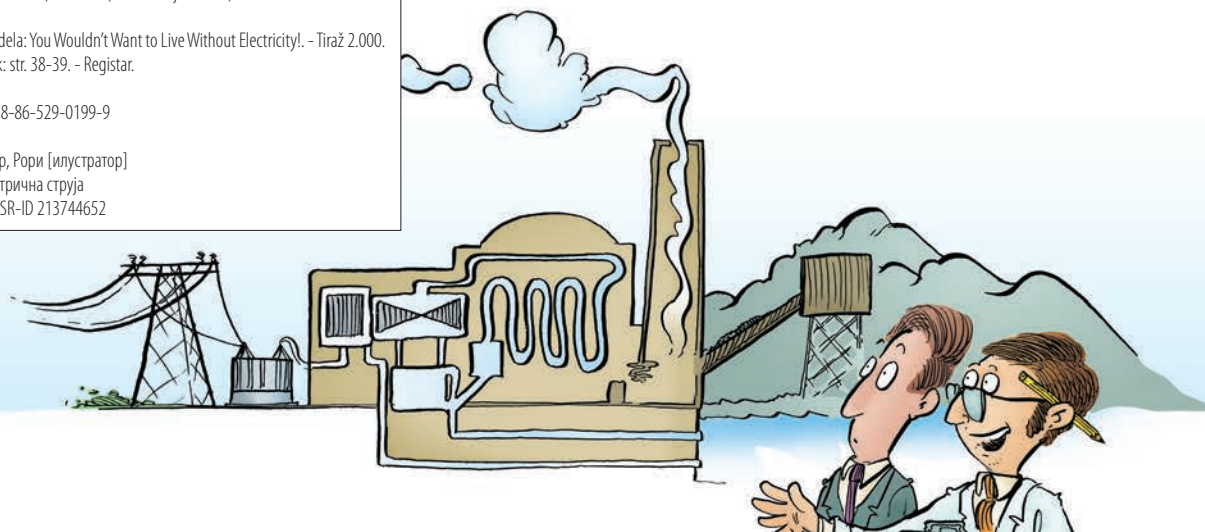
ГРЕЈЕМ, Ијан

Zamisli život bez struje! / napisao Ijan Grejem ; ilustrovao Rori Voker ; idejni tvorac serije Dejvid Salariaja ; [sa engleskog prevela Ivana Filipović]. - Beograd : Kreativni centar, 2015 (Beograd : Publikum). - 40 str. : ilustr. ; 24 cm. - (Mala istorija otkrića)

Prevod dela: You Wouldn't Want to Live Without Electricity!. - Tiraž 2.000. - Rečnik: str. 38-39. - Registar.

ISBN 978-86-529-0199-9

1. Вокер, Рори [илустратор]
а) Електрична струја
COBISS.SR-ID 213744652

Zamisli život bez struje!

Napisao
Ijan Grejem

Ilustrovao
Rori Voker

Idejni tvorac
Dejvid Salarija

Kreativni centar

Sadržaj

Vremenska lanta elektriciteta	6
Uvod	8
Čovek i struja	9
Kad bi se svetla pogasila	10
Svetlost i toplota	12
Peckanje i iskre	14
Motori i kretanje	16
Grm i munja	18
Dosadašnje skladištenje struje	20
Primena struje	22
Struja narodu!	24
Zvuk i slika	26
Energija fosilnog goriva	28
Briga o životnoj sredini	30
Sačuvaj planetu	32
Veliki pronalasci Nikole Tesle	34
Budućnost električne energije	35
Da li si znao?	36
Rečnik pojmova	38
Indeks	40

Vremenska lenta elektriciteta

600. god. p.n.e.

U drevnoj Grčkoj Tales iz Mileta zapazio je pojavu koju danas nazivamo statičkim elektricitetom.

1821. godina

Majkl Faradej izumeo je električni motor.

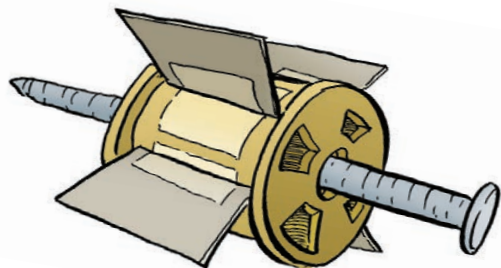
1752. godina

Bendžamin Frenklin dokazuje da je grom vid elektriciteta.

Četrdesetih godina
XVIII veka

Pronalazak lajdenske boce, prvog uređaja koji skladišti elektricitet.

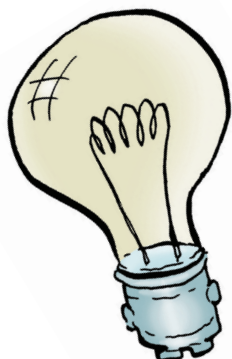

1831. godina

Majkl Faradej izumeo je transformator, uređaj za povećavanje i smanjivanje električnog napona.

1800. godina

Alesandro Volta izumeo je bateriju.

1896. godina

Dž. Dž. Tompson otkrio je elektron, naelektrisanu česticu čije kretanje dovodi do pojave električne struje.

1878. godina

Tomas Edison pravi prvu uspešnu dugotrajnu električnu sijalicu.

1997. godina

Kao rezultat masovne proizvodnje, na tržištu se javljaju prvi hibridni električni automobili.

1882. godina

Prva javna elektrana na svetu počela je da snabdeva delove Londona električnom energijom.

2000. godina

Na Međunarodnoj svemirskoj stanici astronauti započinju s postavljanjem solarnih ploča.

1956. godina

Prva svetska nuklearna elektrana počinje s proizvodnjom struje u Engleskoj.

Zamisli

život bez

struje!

Šta god da radimo — zavisimo od struje. Ona nam omogućava grejanje, osvetljenje, prevoz i zabavu. Struja je oduvek postojala, ali smo tek u poslednjih dvestotinak godina naučili kako da je iskoristimo. Saznaj šta struja čini za nas i kako smo u prošlosti uspevali da živimo bez nje.

Saveti stručnjaka:

- Pronalaženje novih, bezbednijih načina proizvodnje struje predstavlja jedan od najvećih izazova za naučnike današnjice.
- Vidi kako možeš smanjiti količinu električne energije koja se mora proizvesti. Štednja energije je nešto što se tiče svih nas – ne odnosi se samo na naučnike.
 - Jednostavni eksperimenti iz ove knjige pomoći će ti da shvatiš kako funkcioniše struja.
 - Oprezno sa strujom! Ona može biti veoma opasna ako se njome ne rukuje ispravno.

www.kreativnicentar.rs